

Det enda tjockare vi har är huden

Kanelbullens dag. De stupades dag. Dur och moll, alla dagar har tonat genom mig. I Sveariket är man bra på sött. Sötebrödsdagar. Prinsesstårta, trinda chokladbollar rullade i pärlsocker och med mycket smör i. I Finland äter man sitt mörka bröd och smörar inte för någon, artighet och samtal kan uppfattas som fjäsk. I Sverige pöser mandelmassan i semlan nästan året runt, svenskarna är som galna i sina semlor. Semlorna är deras trygghet, deras runda vänliga Mumintröll. I Finland är man måttfullare, nöjer sig med en eller högst två fastlagsbullar och på rättan dag, fastlags-söndag eller tisdag, får den ofta med sylt utan massa om man inte säger till. Grädden är densamma. Kulturgräddan i Sverige i Babels pålästa soffor. Alla kan de uttrycka sig som om de var födda med tallets silversked i munnen. Tala är silver, tiga är guld? Svenskfinland kan inte ståta med ett enda litteratur- eller kulturprogram på tv. Vi har ingen störtskön drottning Jessica G som kan leda sådant med lätt hand, djuplodande tankar och fitness. Vi har ingen fitness. Vi har Strömsö och Efter Nios soffa som är vikt för *human interest*-fall med lagom tragiska livsöden. Alla har vi klarat oss. Alla har vi bitit ihop och munnarna har fyllts av sisuns salta saliv. Finland är bra på salt. På kaféerna där man inte fikar utan är på kaffe kan man alltid få en hederlig karelsk pirog. Den är god och närande och historiskt smaksatt med svärmod och förlust. Ett uns av det förlorade Karelen i pirogen, även om ingen längre explicit ältar det medan man tuggar. Allt det här är gamla välvispade

klichéer. Tjocka, som den tjocka rikligt tilltagna vaniljsås man får till varje enkel äppelkaka i Sverige utan att säga till. Om man inte vill ha en glassboll i stället förstås, självklart absolut, det är bara att välja och vraka. Kunden är alltid kung, och kungen står alltid på sig, kungen har rättigheter. Här framställer man – småskamset för att man är så besvärlig, vem tror man att man är? – sin förfrågan om man kunde tänkas få en skvätt vaniljsås till sin blåbärspaj. Finns det så får man (*se on päässyt loppumaan*¹) och just precis en skvätt, en tunn stråle vattning vätska som aldrig sammanstrålat med en visp. Sverige är fortfarande rikare, speciellt på socialt kapital, självförtroende. Rikedom är inte alltid klädsamt. Det enda tjockare vi har är huden. Vi blir inte kränkta stup i kvarten. Däri ligger vår ödmjukare självkänsla. Jag håller dock mycket av Sverige, min bror. Pösmunk men det finns också potatis – raggmunk med rårörda lingon!

SUSANNE RINGELL

1 ”den tycks ha tagit slut”